

strækkelig tydelige, eller hvis sammenhæftning er yderst ringe.

3) Gennemgangen af valgbøgerne har givet ministeriet anledning til bemærkninger om forskellige fejl eller mangler ved valgbørgernes førelse. Ingen af disse er dog af en sådan karakter, at de har givet udvalget anledning til særlige bemærkninger herom.

4) Ministeriet har dernæst blandt de valgbøgerne tilførte bemærkninger vedrørende valgets forberedelse og afholdelse særligt henledt opmærksomheden på følgende:

Af valgbogen for Københavns 3. kreds fremgår, at en vælger har forsøgt en uberettiget stemmeafgivning, idet den pågældende mødte frem med et valgkort, der var udstedt til en person, som havde afgivet brevstemme fra udlandet. Der er indgivet politianmeldelse om det passerede.

Det fremgår endvidere af valgbogen for samme kreds, at valgbestyrelsen har erklæret en brevstemme for gyldig, uagtet den var afgivet på materiale, der skal anvendes ved folkeafstemning.

Af afskriften for valgbogen for Århus 4. kreds fremgår, at en vælger uretmæssigt har forsøgt at afgive stemme på Gammelgårds-skolen ved aflevering af sin faders valgkort. Der er indgivet anmeldelse til politiet om det passerede.

5) Under omtalen af indenrigsministeriets redegørelse skal endelig til sidst nævnes, at ministeriet som sædvanlig har givet en oversigt over *de ugyldige stemmer*.

Det fremgår heraf, at der er optalt 15.289 blanke og 4.592 andre ugyldige stemmer. Det kan hertil føjes, at antallet af blanke stemmer i 1977 var 13.850 og i 1979 18.552, og at antallet af andre ugyldige stemmer i 1977 var 4.820 og i 1979 var 4.791.

Det fremgår endvidere af oversigten, at blandt de 4.592 andre ugyldige stemmer falder en meget stor del i 2 hovedgrupper, nemlig 860 (mod forrige gang 1.084), der var forsynet med påskrift eller andet særpræg, og 1.777 brevstemmer, der var ugyldige af forskellige grunde. (Antallet var forrige gang 1.628).

b. Som tidligere kort anført foreligger der tre *valgklager*:

1) Med skrivelse af 18. december d.å. har indenrigsministeriet fremsendt en fra *Venstres Landsorganisation* modtaget klage over

opgørelsen af det den 8. december d.å. afholdte folketingsvalg.

Klageren har, som det siges i indenrigsministeriets skrivelse, »fremsat anmodning om, at der foretages en ekstra fintælling af samtlige stemmer afgivet på partiet venstre og socialistisk folkeparti samt blanke og andre ugyldige stemmer, foretaget af en anden og central instans.

Som begrundelse for den fremsatte anmodning har klageren henvist til den store forskel i stemmetal for diverse partier, der i flere amtskredse fremkom ved fintællingen i forhold til valgnattens foreløbige tal, den tilsyneladende uensartede godkendelsespraksis hvad angår brevstemmer samt den kendsgerning, at kun 93 stemmer i landsresultatet er afgørende for, om det yderste tillægsmandat tilfalder socialistisk folkeparti eller parti- et venstre.«

Indenrigsministeriet gør i sin skrivelse opmærksom på, at det er normalt, at der fra den første opgørelse til den endelige opgørelse på grundlag af fintællingen sker mindre *stemmeforskydninger*, og at dette også tidligere har medført ændringer af mandatfordelingen.

Det kan i denne forbindelse bemærkes, at sådanne stemmeforskydninger ved valget i 1979 medførte, at et mandat gik over fra socialdemokratiet til socialistisk folkeparti, men til trods for at forskydningen fra den første optælling til fintællingen ikke var ubetydelig (S minus 926, SF plus 176 mod nu SF plus 206 og V minus 155), blev der ikke dengang rejst spørgsmål om ekstra fintælling.

Hvad angår spørgsmålet om en *uensartet bedømmelse af brevstemmer* bemærkes, at dette spørgsmål adskillige gange har været inde i de foreløbige udvalgs overvejelser. De af indenrigsministeriet fastsatte retningslinjer er således udarbejdet efter aftale med et tidligere udvalg til prøvelse af valgene, og trods gentagne protester fra bestemte valgbestyrelser har senere udvalg til prøvelse af valgene fastholdt de tidligere truffne aftaler.

I 1977 udtalte den daværende ordfører for det foreløbige udvalg (K. J. Mortensen) således:

»Det fremgår af valgbogen for Københavns 15. opstillingskreds, at valgbestyrelsen har ønsket at protestere mod indenrigsmini-